

॥ ఛిం న్రతో తేజుషేషైయ ॥

12.10.2022 -బుధవరము (173వ శాసన)

యోగ ర్షణం

ః త్రి గురు పూర్ణాంశు ॥

గురుప్రభువ్యాసు గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహాశ్వరః ।

గురుస్ప్రాక్షాత్ పరం బ్రహ్మా, తప్పై శ్రీగురవే నమః ॥

ః త్రిరథి పూర్ణాంశు ॥

భాస్వచ్ఛంద్రసమే యదీయనయనే, భార్య యదీయా రమా

యస్మాద్విశ్వస్పృఢప్యభూద్యమికులం, యద్యానయుక్తం సదా ।

నాథో యో జగతాం నగేంద్రదుహితుః, నాథోఽపి యద్భుక్తిమాన్
తాతో యో మదనస్య యో దురితహో, తం వేంకటేశం భజే ॥

ః పతంజలి పూర్ణాంశు ॥

చిత్తస్య వృత్తిమనురుధ్య సుసాధనాభిః జీవః సమాధిమధిగచ్ఛతి యన్నతేనా

యోగాస్తథా వసుమితా అధియోగశాప్తం యేనాశ్రితా మమ పతంజలయే నమోఽపైనై ॥

నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్మభ్యః, ।

వంశర్థిభ్యః, నమో మహాద్భ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యైగుదర్శనం తుతచనం - బ్రాహ్మణైతి కుప్రాణిష్ఠోనిధి తర్వా దాలచే పూరంభం

ః త్రిశ్ఛష్ట పూర్ణాంశు ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।

దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

ః త్రి గీతా పూర్ణాంశు ॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్గా గోపాలనందనః ।

పార్థ వత్సస్పృధీర్భీక్తా, దుగ్గం గీతామృతం మహాత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవద్గీతాపు, ఉపనిషత్స్య, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగోనామ, త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥
॥ తీథగులైనులైడ ॥

- ఇదం శరీరం కౌంతేయ క్షేత్రమిత్యభిధీయతే ।
ఏతదో వేత్తి తం ప్రాపులః క్షేత్రజ్ఞ ఇతి తద్విదః ॥ || 13-01 ||
- క్షేత్రజ్ఞం చాపి మాం విద్ధి సర్వక్షేత్రేషు భారత ।
క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయోర్జునం యత్జ్ఞానం మతం మమ ॥ || 13-02 ||
- తత్క క్షేత్రం యచ్చ యదృక్క యద్వికారి యతచ్చ యత్ ।
స చ యో యత్ప్రభావశ్చ తత్పమాసేన మే శృఙు ॥ || 13-03 ||
- బుషిభిర్భూపలధా గీతం ఛందోభిర్వివిధైః పృథక్ ।
బ్రహ్మసూత్రపద్మశైవ హేతుమద్భూర్వినిశ్చిత్తైః ॥ || 13-04 ||
- మహాభూతాన్యహంకారః బుద్ధిరవ్యక్తమేవ చ ।
ఇంద్రియాణి ద్శైకం చ పంచ చేంద్రియగోచరాః ॥ || 13-05 ||
- ఇచ్చ ద్వేషమ్యభం దుఃఖం సంఘాతశ్చేతనా ధృతిః ।
ఏతత్క క్షేత్రం సమాసేన సవికారముదాహృతం ॥ || 13-06 ||
- అమానిత్వమదంభిత్వమ్ అహింసా క్షాంతిరార్జవం ।
ఆచార్యపాసనం శౌచం షైర్యమాత్మువినిగ్రహః ॥ || 13-07 ||
- ఇంద్రియార్థేషు వైరాగ్యమ్ అనహంకార ఏవ చ ।
జన్మమృత్యుజరావ్యధిదుఃఖదోషానుదర్శనం ॥ || 13-08 ||
- అసక్తిరనభిష్టంగః పుత్రదారగృహదిషు ।
నిత్యం చ సమచిత్తత్వమ్ ఇష్టానిష్టోపపత్తిషు ॥ || 13-09 ||
- మయి చానన్యయోగేన భక్తిరవ్యభిచారిణి ।
వివిక్తదేశసేవిత్వమ్ అరతిర్జనసంపది ॥ || 13-10 ||
- అధ్యాత్మజ్ఞాననిత్యత్వం తత్త్వజ్ఞానార్థదర్శనం ।
ఏతత్క జ్ఞానమితి ప్రోక్తమ్ అజ్ఞానం యదతోఽన్యథా ॥ || 13-11 ||

జ్ఞేయం యత్తత్వవ్యామి యత్ జ్ఞాత్వామృతమస్తుతే ।

అనాదిమత్తరం బ్రహ్మ న సత్తన్మాసదుచ్యతే ॥ ॥ 13-12 ॥

సర్వతః పాణిపాదం తత్ సర్వతో ఉక్షిశిరోముఖం ।

సర్వతప్రుతిమల్లోకే సర్వమావృత్య తిష్ఠతి ॥ ॥ 13-13 ॥

సర్వోందియగుణాభాసం సర్వోందియవివర్జితం ।

అసక్తం సర్వభృచ్ఛేవ నిర్మణం గుణభోక్తు చ ॥ ॥ 13-14 ॥

బహిరంతశ్చ భూతానామ్ అచరం చరమేవ చ ।

సూక్ష్మత్వాతదవిజ్ఞేయం దూరస్థం చాంతికే చ తత్ ॥ ॥ 13-15 ॥

అవిభక్తం చ భూతేషు విభక్తమివ చ స్థితం ।

భూతభర్తు చ తద్ జ్ఞేయం గ్రసిష్టు ప్రభవిష్టు చ ॥ ॥ 13-16 ॥

జ్యోతిషామపి తజ్యోతిః తమసః పరముచ్యతే ।

జ్ఞానం జ్ఞేయం జ్ఞానగమ్యం హృది సర్వస్య విషితం ॥ ॥ 13-17 ॥

ఇతి క్షేత్రం తథా జ్ఞానం జ్ఞేయం భోక్తం సమాసతః ।

మద్భక్త ఏతద్విజ్ఞాయ మద్భావాయోపపద్యతే ॥ ॥ 13-18 ॥

ప్రకృతిం పురుషం చైవ విద్యనాదీ ఉభావపి ।

వికారాంశ్చ గుణాంశ్చైవ విద్ధి ప్రకృతిసంభవాన్ ॥ ॥ 13-19 ॥

కార్యకరణకర్తుత్వే హేతుః ప్రకృతిరుచ్యతే ।

పురుషమ్మిళదుఃఖానాం భోక్తుత్వే హేతురుచ్యతే ॥ ॥ 13-20 ॥

పురుషః ప్రకృతిస్థి హి భుంక్తే ప్రకృతిజాన్మణాన్ ।

కారణం గుణసంగోత్స్య సదసద్యనిజన్మను ॥ ॥ 13-21 ॥

ఉపద్రష్టానుమంతా చ భర్తా భోక్తా మహేశ్వరః ।

పరమాత్మేతి చాప్యకః దేహైస్మిన్ పురుషః పరః ॥ ॥ 13-22 ॥

య ఏవం వేత్తి పురుషం ప్రకృతిం చ గుణైస్పహ ।

సర్వధా వర్తమానోత్పి న స భూయోత్థిజాయతే ॥ ॥ 13-23 ॥

ధ్యానేనాత్మని పశ్యంతి కేచిదాత్మనమాత్మనా ।

అన్యే సాంఖ్యేన యోగేన కర్మయోగేన చాపరే ॥ ॥ 13-24 ॥

అన్య త్వేషమజానంతః ప్రత్యాన్యేభ్య ఉపాసతే ।
 తేఉపి చాతితరంత్యేవ మృత్యుం ప్రతిపరాయణాః ॥ || 13-25 ||

యావత్సుంజాయతే కించిత్ సత్యం స్థావరజంగమం ।
 క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞసంయోగాత్ తద్విద్ధి భరతర్భ ॥ || 13-26 ||

సమం సర్వేషు భూతేషు తిష్ఠంతం పరమేశ్వరం ।
 వినశ్యత్సువినశ్యంతం యః పశ్యతి స పశ్యతి ॥ || 13-27 ||

సమం పశ్యన్ హి సర్వత్ సమవస్తితమీశ్వరం ।
 న హివస్త్రాత్మునాత్మానం తతో యాతి పరాం గతిం ॥ || 13-28 ||

ప్రకృత్యైవ చ కర్మణి క్రియమాణాని సర్వశః ।
 యః పశ్యతి తథాత్మానమ్ అకర్తారం స పశ్యతి ॥ || 13-29 ||

యదా భూతపృథగ్భావమ్ ఏకస్థమనుపశ్యతి ।
 తత ఏవ చ విస్తారం బ్రహ్మ సంపద్యతే తదా ॥ || 13-30 ||

అనాదిత్యాన్నిర్భూత్యాత్ పరమాత్మాయమవ్యయః ।
 శరీరస్థోపి కౌంతేయ న కరోతి న లిప్యతే ॥ || 13-31 ||

యథా సర్వగతం సాజ్ఞాత్మక ఆకాశం నోపలిప్యతే ।
 సర్వత్రావస్తితో దేహా తథాత్మా నోపలిప్యతే ॥ || 13-32 ||

యథా ప్రకాశయత్యకః కృత్సుం లోకమిమం రవిః ।
 క్షేత్రం క్షేత్రీ తథా కృత్సుం ప్రకాశయతి భారత ॥ || 13-33 ||

క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞయోరేవమ్ అంతరం జ్ఞానచక్షుషా ।
 భూతప్రకృతిమోఖం చ యే విదుర్యాంతి తే పరం ॥ || 13-34 ||

॥ ఇతి, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రీ,
 శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, క్షేత్ర క్షేత్రజ్ఞ విభాగ యోగోనామ, త్రయోదశోఽధ్యాయః ॥

యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్శ్వ ధనుశ్శరః ।
 తత్ర శ్రీర్యజయో భూతి : ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అధ్ జ్ఞతో ప్రార్థనే ॥

యదజ్ఞరపదబ్రహ్మం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్స్వర్వం జ్ఞమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

కాయేన వాచా మనసేష్టిమైర్వా బుధ్యత్వునా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

సర్వే భవమ్తు సుఖినః సర్వే సమ్తు నిరామయః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యమ్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

శ్రీయః కాన్తాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

॥ అధ్ ఘనతత్పమర్వణ్మే ॥

॥ అధ్ లోకాష్టేను ప్రార్థనే ॥

॥ అధ్ మంగళమ్ ॥